

чних груп населення: постанова Кабінету Міністрів України від 14.04.2000 р., №656 / Офіц. вісн. України. – 2000. – №16.

7. Проект Трудового кодексу України (реєстр. №1108, текст законопроекту до 2-го чит. від 02.04.2012 р.) // [Електрон. ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws>
8. Шило Ж.С., Поліщук О.Ю. Проблеми заробітної плати та вартості робочої сили в Україні // [Електрон. ресурс]. – Режим доступу: http://archive.nbuv.gov.ua/portal/soc_gum/prvse/2010_1/45.pdf

Неплюхина С.Э. Юридическая природа минимальной заработной платы

Обоснована необхідність реформування системи соціальних гарантій оплати праці. Доказано, що зміненням підлягають не тільки розмір мінімальної заробітної плати і прожиточного мінімуму, але й методика розрахунку цих показувачів. Целесообразна також диференціація мінімальної заробітної плати в залежності від регіону

Ключевые слова: оплата праці, мінімальна заробітня плата, прожиточний мінімум, працівник, роботодавець, державне регулювання, локальне регулювання

Neplyukhina S.E. Legal nature of minimum wage

The necessity of reformation of the system of social guarantees of payment of labour is grounded. It is well-proven that not only the size of minimum wage and living wage but also method of calculation of these indexes is subject changes. Differentiation of minimum wage is expedient also depending on a region

Key words: payment of labour, minimum wage, living wage, worker, employer, government control, local adjusting

УДК 340.11

*Р.О. Падалка,
нотаріус, Київський міський
нотаріальний округ*

ОКРЕМІ ПРОБЛЕМИ ВЕРХОВЕНСТВА ПРАВА В СУЧАСНІЙ УКРАЇНІ

У статті визначено та проаналізовано основні проблеми верховенства права в Україні, здійснено аналіз ряду нормативно-правових актів, та встановлено їх невідповідність міжнародно-правовим стандартам, з'ясовано проблемні аспекти в реалізації людиною своїх прав та законних інтересів.

Ключові слова: верховенство права, права людини.

Сучасна правова держава – це організація публічної влади, яка є суверенною та спрямована на забезпечення правопорядку в суспільстві, на захист основних прав і свобод людини і громадянина. У цьому контексті, саме, верховенство права виступає засадничим і фундаментальним принципом як громадянського суспільства, так і правової демократичної держави, якою є і Україна. Набуття Україною незалежності це поступовий динамічний процес, який має свій початок з часу прийняття відповідних установчих документів, до яких в першу чергу необхідно віднести Декларацію про державний суверенітет України, що стала початковим етапом історії незалежної України. Вона була прийнята 16 липня 1990 року Верховною Радою Української РСР, за яку проголосували 355 депутатів, із зареєстрованих тоді 384. Цей факт говорить нам про прагнення України до самостійності та незалежності, що радянський режим вже не відповідав потребам українського суспільства.

Можемо зауважити, що проголошення Декларації про державний суверенітет України не є випадковістю, адже їй передували резолюція XXVIII з'їзду КПУ «Про державний суверенітет Української РСР», ухвалення 12 червня 1990 року Декларації про державний суверенітет Російської Федерації», а 23 червня 1990 року Молдавської РСР. У загальному розумінні декларація – це офіційна заява, проголошення. Отже, в нашому випадку Декларація про державний суверенітет – це проголошення суверенітету України як «верховенства, самостійності, повноти і неподільності влади Республіки в межах її території та незалежності і рівноправності у зовнішніх зносинах» [1].

Верховенство права є базовим принципом демократичного режиму і як зазначає Е.П. Томпсон, він є «дієвим інструментом стримування влади і захисту громадян від посягань тієї ж влади і визнається загальним універсальним благом» [2]. Таким чином, принцип верховенства права визначає певні умови створення і функціонування органів державної влади, громадських організацій, а також взаємовідносини між громадянами. Вітчизняні та зарубіжні експерти визнають його провідним у функціонуванні цивілізованих суспільств.

Верховенству права як одному з проявів справедливості та розумності, приділяється велика увага як на доктринальному рівні науковцями, серед яких можемо виділити таких як С.П. Головатого, І.П. Голосніченка, В.О. Зайчука, В.М. Кампо, М.І. Козюбру, А.М. Колодія, В.В. Копейчікова, В.Ф. Погорілка, П.М. Рабіновича, А.О. Селіванова, В.Ф. Сіренка, Ю.М. Тодику, Ю.С. Шемшученка та інших, так і законодавцем під час створення нормативно-правових актів. Але, проблеми впровадження в юридичну практику принципу верховенства права є не повністю дослідженими, що потребує подальшого вивчення, адже вони ускладнюють цей процес, що в кінцевому результаті призводить до порушення чинного законодавства, правопорядку, та нівелювання прав людини. Так, з приводу цього свою думку висловлює В. Суценко, який вважає, що «Проблема дотримання, а точніше, реалізації конституційного принципу «верховенства права» у правовій і

політичній системі нашої держави – варта того, щоб повернути до неї увагу наукової юридичної громадськості, політиків юристів-практиків, у першу чергу суддів, та небайдужих представників інститутів громадянського суспільства» [3].

Отже, метою нашої статті є визначення та дослідження окремих проблем верховенства права в сучасній Україні, визначення перспективних шляхів їх вирішення. Для досягнення зазначеної мети необхідно вирішити наступні завдання: визначити основні проблеми верховенства права, з'ясувати проблемні аспекти в реалізації громадянином своїх прав та законних інтересів.

Верховенство права має важливе пріоритетне значення для забезпечення стабільності в державі, впевненості в можливості захисту людиною своїх прав та довіри до органів державної влади в Україні. З огляду на це, П.М. Рабінович вважає, що значення верховенства права для розвитку правової системи України може бути розглянуто за двома напрямками. По-перше, це подолання деструктивних положень самої правової реальності: невідповідності правового нормування системи соціальних відносин; існування різних правових колізій; розповсюджених правових міфів і ілюзій та ін. По-друге, це подолання деструктивних положень, пов'язаних із правовою реальністю: державного монополізму на право, котрий затвердився; сформованого в соціальному середовищі правового нігілізму; сформованої сфери неправової практики тощо. Інший аспект проблеми верховенства права пов'язаний з питанням про визнання визначальної ролі прав людини відповідно до інших правових цінностей. Звертає на себе увагу факт, що це визнання пріоритетності домінування прав людини пов'язується винятково з діяльністю держави та поширюється на всі державні структури [4, с. 12].

Подібної думки притримується й Ю. Ноговіцина, вона констатує: «Верховенство права передбачає наявність прозорого, стабільного та ефективного законодавства, незалежних конституційних та судових органів, ефективне врядування на місцевому та загальнодержавному рівнях, кваліфіковану незалежну і ефективну судову владу, систему відповідальних правоохоронних органів, вільні засоби масової інформації [5, с. 116]. Але все це ідеалістичні сподівання, адже останнім часом ми спостерігаємо зовсім протилежне: зловживання Парламентом і Урядом своїми повноваженнями, прийняття недієвих законів, тлумачення Конституційним судом Конституції та законів буквально, відсутність належного забезпечення принципу доступності правосуддя, нівелювання прав людини та ін.

Слушною вважаємо думку М.І. Михальченка, котрий зауважує, що принцип верховенства права лише декларується та на заваді його реалізації постають клановість, олігархічність, що унеможливають життя за нормами закону і моралі. З огляду на це проблема взаємодії держави і громадянського суспільства в забезпеченні принципу верховенства права в Україні є надзвичайно актуальною і, мабуть, вічною [6, с. 88, 92].

Отже, на нашу думку, однією з основних проблем запровадження в Україні принципу верховенства права є його недостатня регламентація в

нормативно-правових актах та конкретизація в чинному законодавстві. Здебільшого в нормативно-правових актах йде посилання на принцип законності, ані ж на принцип верховенства права, це пояснюється намаганням вітчизняних вчених не відходити від радянського стереотипу і бажання звести принцип верховенства права до принципу законності, що, на нашу думку, є недопустимим, адже, ні в якому разі не можна ототожнювати принцип законності та принцип верховенства права, тому що не завжди норми, умови, вимоги відповідають правовим нормам, адже велика кількість нормативно-правових актів, так би мовити пристосована до потреб влади, а не громадянського суспільства, що й призводить до порушення основних прав і свобод людини і громадянина. Верховенство права, це панування права над державою, тобто, держава як всі інші суб'єкти різноманітних суспільних відносин, зобов'язана дотримуватись правових приписів, так як вона є гарантом прав і свобод людини та громадянина.

Наступною важливою проблемою верховенства права в сучасній Україні, на якій ми хочемо зосередити свою увагу, та більш детально її дослідити в нашій статті, є недотримання та пряме порушення основних прав і свобод людини, а також існування недостатньо дієвого механізму захисту цих прав. Адже, на нашу думку, суди, навмисно створюють штучні бар'єри для захисту прав та інтересів громадян, шляхом затянутості судового процесу, прийняттям «законних» рішень, а також його дорожнечі, що призводить до небажання осіб звертатися за своїм захистом до суду, та змиритися з фактом порушення свої прав. Доказом не респектабельності судової системи України є збільшення скарг та заяв до Європейського суду з прав людини. Адже, Україна посідає п'яте місце за кількістю звернень до Європейського суду з прав людини. Так, станом на 30 квітня 2011 року кількість звернень становить 10 тисяч 950.

Таким чином, уявляється доцільним навести думку В.В. Онопенка, який висловлює стурбованість з приводу того, що «Україна є лідером за кількістю заяв до Європейського суду з прав людини. Механізм захисту людей в Україні потребує істотного удосконалення» [7].

На жаль, брак демократичних традицій, ідей гуманності призводить до застосування законів, які відірвані від природних прав і свобод, тобто громадяни не можуть реалізувати свої права через відсутність їх позитивного закріплення у чинному законодавстві або як вже зазначалось вище, через недосконалість, або взагалі відсутність механізмів реалізації відповідних прав людини – це одна з головних проблем формування та реалізації принципу верховенства права в Україні. Так, складається враження, що права, які прописані у законах та інших нормативно-правових актах є лише декларативними, до них можемо віднести і право кожного на безоплатну вищу освіту, безкоштовну медичну допомогу, право на працю, на вільний вибір праці, право особи на мирні зібрання, право на захист незалежним та неупередженим судом та ін., так як відсутні у спеціальних законах механізми їхньої реалізації. Уявляється доцільним розглянути на прикладі

проблеми, які виникають під час реалізації окремих прав людиною, що в першу чергу призводить до порушення принципу верховенства права.

На початку нашого дослідження необхідно звернути увагу на проблеми реалізації громадянами права на безоплатну вищу освіту. Так, ст. 4 Закону України «Про вищу освіту» закріплює право громадян на здобуття вищої освіти безоплатно в державних і комунальних вищих навчальних закладах на конкурсній основі в межах стандартів вищої освіти, якщо певний освітньо-кваліфікаційний рівень громадянин здобуває вперше. Вони вільні у виборі форми здобуття вищої освіти, вищого навчального закладу, напрямку підготовки і спеціальності [8].

Відповідно в Рішенні Конституційного Суду України від 04.03.2004 року у справі №5-рп/2004 (справа про доступність і безоплатність освіти), а саме в п. 4.3. визначено, що «безоплатність» рівнів освіти у державних і комунальних навчальних закладах слід розуміти як можливість здобуття освіти у цих закладах без оплати, тобто без внесення плати у будь-якій формі за освітні послуги, відповідно до державного стандарту в межах тих видів освіти, безоплатність яких визначена у цих положеннях. Забезпечення безоплатності освіти на всіх рівнях є однією з гарантій її доступності. Безоплатність здобуття громадянами освіти забезпечується фінансуванням навчальних закладів цих форм власності за рахунок державних і місцевих бюджетних асигнувань згідно з визначеними законами та іншими правовими актами нормативами їх фінансового і матеріально-технічного забезпечення, що, однак, не виключає можливості фінансування галузі освіти за рахунок розвитку позабюджетних механізмів залучення додаткових коштів, як це визначено законодавством про освіту [9].

Проаналізувавши вищенаведене Рішення Конституційного Суду (далі – Рішення) можемо зробити висновок, що безоплатність вищої освіти в Україні є, так би мовити є формальною, адже отримання вищої освіти це освітня послуга, яка надається вищими навчальними закладами як вид економічної діяльності, тому вона в будь-якому разі є оплатною чи за рахунок державних і місцевих асигнувань, чи, як зазначено в Рішенні, за рахунок розвитку позабюджетних механізмів залучення додаткових коштів. Тобто, доступність до безоплатної вищої освіти можлива лише за рахунок державного чи приватного замовника.

Отримавши освіту за рахунок держави, тобто державне замовлення, випускник вищого навчального закладу стикається з проблемою працевлаштування, а саме порушується його право на вільний вибір праці. В чому це полягає. Закінчивши навчальний заклад, випускник повинен відпрацювати за місцем призначення не менше трьох років, у разі його відмови без поважної причини приступити до роботи, або звільнення за власним бажанням протягом трьох років випускник зобов'язаний відшкодувати у встановленому порядку до державного бюджету вартість навчання та компенсувати замовникові всі витрати [10]. Ці положення не відповідають як міжнародно-правовим нормам у сфері праці, так і Конституції України, адже відповідно до ст. 3 Основного закону «Права і свободи людини та їх

гарантії визначають зміст і спрямованість діяльності держави. Держава відповідає перед людиною за свою діяльність. Утвердження і забезпечення прав і свобод людини є головним обов'язком держави» [11]. Стаття 22 Конституції проголошує, що права і свободи людини і громадянина, закріплені цією Конституцією, не є вичерпними. Конституційні права і свободи гарантуються і не можуть бути скасовані. При прийнятті нових законів або внесенні змін до чинних законів не допускається звуження змісту та обсягу існуючих прав і свобод. Також не допускається обмеження конституційних прав і свобод людини і громадянина, крім випадків, які передбачені Конституцією України.

З метою забезпечення реалізації закріплених прав і свобод людини і громадянина, Конституція України встановлює відповідні правові гарантії. Зокрема, в статті 53 Конституції України закріплено право кожного громадянина на безоплатну освіту, а стаття 43 гарантує кожному право на працю, яка обирається вільно. Як зазначено в ч. 1 ст. 2 Кодексу законів про працю України [12] право громадян України на працю, включаючи право на вільний вибір професії, роду занять і роботи, забезпечується державою. Згідно з ч. 1 ст. 56 Закону України «Про вищу освіту», випускники вищих навчальних закладів вільні у виборі місця роботи.

Таким чином, на основі вищевикладеного можемо зробити висновок, що право особи на безоплатну освіту є безумовним і тому ні навчальний заклад, ні держава в особі уповноважених органів не має права вимагати відшкодування вартості навчання та примушувати до відпрацювання. Тим самим, Україна є демократичною та правовою державою, тому чинні нормативно-правові акти повинні відповідати міжнародним стандартам та не порушувати норми міжнародно-правових договорів. Так, відповідно до статті 4 Конвенції про захист прав людини і основних свобод [13], статті 23 Загальної декларації прав людини [14] та Конвенція про примусову чи обов'язкову працю №29 [15] людина має гарантоване право на вільний вибір праці.

Наступною важливою проблемою, яка потребує нашої уваги є неодноразове порушення в Україні права на мирні зібрання. В Конституції України, а саме в ст. 34 проголошується, що «Кожному гарантується право на свободу думки і слова, на вільне вираження своїх поглядів і переконань». Крім цього відповідно до положення ст. 39 Основного Закону, громадяни мають право збиратися мирно, без зброї, проводити мітинги збори, демонстрації, реалізуючи тим самим право на вільне вираження своїх поглядів та переконань. Подібна стаття 11 міститься і в такому міжнародному документі як Конвенція про захист прав людини і основних свобод, якою також передбачено право на свободу мирних зібрань. Частина друга ст. 11 Конвенції, передбачає, що це право не підлягає жодним обмеженням, крім випадків передбачених законом в інтересах національної безпеки, з метою захисту громадського порядку, уникнення заворушень, запобігання злочинам. В Україні відповідно до чинного законодавства відповідні обмеження можуть бути встановлені судом.

Тому суд, вирішуючи питання щодо законності чи незаконності мирних зібрань повинен дослідити всі обставини справи, наявність чи відсутність підстав для заборони запланованих суб'єктами мирних зібрань, які передбачені в чинному законодавстві. Але, що стосується нормативно-правової бази у цій сфері немає єдиного закону, який би визначив правовий механізм реалізації права особою на мирні зібрання. Єдиним спеціальним нормативним актом, крім Конституції України, на який посилаються судді у вирішення справи є Указ Президії Верховної Ради СРСР «Про порядок організації і проведення зборів, мітингів, вуличних походів і демонстрації в СРСР» від 28.07.1988 № 9306-ХІ. Пункт 2 Указу зазначає: «Заява про проведення зборів, мітингу, вуличного походу або демонстрації подається в письмовій формі не пізніше як за десять днів до намічуваної дати їх проведення. В заяві зазначаються мета, форма, місце проведення заходу або маршрути руху, час його початку і закінчення, передбачувана кількість учасників, прізвища, імена, по батькові уповноважених (організаторів), місце їх проживання і роботи (навчання), дата подачі заяви» Відповідно в п.3 міститься положення про те, що Виконавчий комітет Ради народних депутатів розглядає заяву і повідомляє уповноваженим (організаторам) про прийняте рішення не пізніше як за п'ять днів до часу проведення заходу, зазначеного в заяві. Виконавчий комітет має право при потребі запропонувати тим, хто звернувся з заявою, інші час і місце проведення заходу. Рішення може бути оскаржено у вищестоящий виконавчий і розпорядчий орган у порядку, встановленому чинним законодавством» [16].

Проаналізувавши зазначені нормативно-правові приписи, можемо зробити висновок, про те, що Указ встановлює дозвільний характер на проведення мирних зібрань, так як відповідні ради приймають рішення в якому надають згоду на мирне зібрання чи відмовляють такому праву, що суперечить Конституції України, адже ст. 39 передбачає, що про проведення зборів, мітингів та ін. лише необхідно завчасно сповістити органи виконавчої влади чи органи місцевого самоврядування, а заборонити мирні зібрання уповноважений тільки суд. В такому випадку рішення про проведення мирних зібрань вже прийняте, а лише необхідно заздалегідь повідомити місцеві органи влади, тобто норма має повідомчий характер. На підтвердження цьому уявляється доцільним зробити посилання на Рішення Конституційного Суду України у справі за конституційним поданням Міністерства внутрішніх справ України щодо офіційного тлумачення положення частини першої статті 39 Конституції України про завчасне сповіщення органів виконавчої влади чи органів місцевого самоврядування про проведення зборів, мітингів, походів і демонстрацій (справа щодо завчасного сповіщення про мирні зібрання) від 19.04.2001 № 4-рп/2001 [17], в якому Суд визначив, що під завчасним сповіщенням органів виконавчої влади чи органів місцевого самоврядування про проведення зборів, мітингів, походів і демонстрацій слід розуміти так, що організатори таких мирних зібрань мають сповістити зазначені органи про проведення цих заходів заздалегідь, тобто у прийнятні строки, що передують даті їх проведення.

Ці строки не повинні обмежувати передбачене статтею 39 Конституції України право громадян, а мають служити його гарантією і водночас надавати можливість відповідним органам виконавчої влади чи органам місцевого самоврядування вжити заходів щодо безперешкодного проведення громадянами зборів, мітингів, походів і демонстрацій, забезпечення громадського порядку, прав і свобод інших людей.

Таким чином, завчасне повідомлення відповідних органів влади слугує лише допоміжним елементом у проведенні мирних зібрань.

Таким чином згідно з Постановою Верховної Ради України «Про порядок тимчасової дії на території України окремих актів законодавства Союзу СРСР» від 12.09.1991 № 1545-ХП «...до прийняття відповідних актів законодавства України на території республіки застосовуються акти законодавства Союзу РСР з питань, які не врегульовані законодавством України, за умови, що вони не суперечать Конституції і законам України». Отже, викладене свідчить про, те що Указ суперечить нормам Конституції України, не повинен підлягати застосуванню при вирішенні судами спорів щодо обмеження реалізації права на мирні зібрання.

Ми погоджуємось з твердженням В. Галайчука, що «вирішуючи адміністративні справи про обмеження права на мирні зібрання, суди повинні брати до уваги норми загального характеру у сфері права на мирні зібрання, а також відповідну практику судів вищих інстанцій та Європейського суду з прав людини. Такі норми передбачені, зокрема, Конституцією України, КАС, Конвенцією про захист прав людини та основоположних свобод 1950 року. Рішення Конституційного Суду України від 19 квітня 2001 року у справі щодо завчасного сповіщення про мирні зібрання та прецедентна практика Європейського суду з прав людини містять результати тлумачення норм, які закріплені у зазначених актах» [18]. Отже, наведені приклади, ще раз вказують на «якість» українського законодавства, на не правовий його характер та невідповідність міжнародним стандартам, адже це не поодинокі випадки порушень прав людини і громадянина, вони мають місце й в інших галузях права: кримінальному, адміністративному, конституційному, трудовому та ін. що безпосередньо призводить до порушення принципу верховенства права

На основі вищевикладеного, можемо зробити висновок, що принцип верховенства права, який є проявом справедливості не в повній мірі реалізований в Україні, адже як ми вже згадували на початку нашого дослідження, порушення прав людини це не єдина проблема яка існує в Україні та потребує ефективного вирішення, шляхом впровадження дієвих реформ, таких, які матимуть реальні перспективи та достатню матеріальну і правуоснову. Тому втілення принципу верховенства права повинно бути спільною турботою усіх гілок державної влади під впливом та контролем глави держави як конституційного гаранта додержання прав та свобод людини і громадянина.

Література:

1. Декларація про державний суверенітет України: Верховна Рада УРСР; Декларація від 16.07.1990 № 55-ХІІ // Відомості Верховної Ради УРСР. – 1990 р. – № 31.
2. Жильнікова Н.Д. Реалізація прав людини і громадянина в контексті принципу верховенства права. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://legalactivity.com.ua>
3. Сущенко В. Окремі проблеми верховенства права в сучасній Україні. - [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.pravda.com.ua/columns/2011/02/1/5864410/>
4. Рабінович П. Верховенство права в інтерпретації Страсбурзького суду / П. Рабінович // Юридичний вісник України. – 2005. – № 48. – С.12-17
5. Ноговіцина Ю. Верховенство права в Україні як складова інтеграційного процесу / Ю. Ноговіцина // Вісник Київського національного університету імені Тараса Шевченка. – 2007. – Вип. 35-36. – С. 115-119.
6. Рудич Ф.М. Політична система та інститути громадянського суспільства в сучасній Україні: Навч. посібн. / Ф.М. Рудич, Р.В. Балабан та ін. – К.: Либідь, 2008. – 440 с.
7. Онопенко В.В. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.newsru.ua/arch/ukraine/01jul2011/europecourt.html>
8. Про вищу освіту: Закон України від від 17.01.2002 № 2984-III // Відомості Верховної Ради України 2002. – N 20. – ст.134
9. Рішення Конституційного суду України №5-рп/2004 від 4 березня 2004 року // <http://zakon.rada.gov.ua/cgi-bin/laws/main.cgi?nreg=v005p710-04>
10. Порядок працевлаштування випускників вищих навчальних закладів, підготовка яких здійснювалась за державним замовленням: Постанова Кабінету Міністрів України від 22.08.1996 за №992
11. Конституція України: Закон України від 28.06.1996 № 254к/96-ВР // Відомості Верховної Ради України. –1996. – № 30. – ст. 141
12. Кодекс законів про працю України: Закон України від 10.12.1971 № 322-VIII // Відомості Верховної Ради УРСР. – 1971
13. Конвенція про захист прав людини і основоположних свобод: Міжнародний документ від 04.11.1950 // Урядовий кур'єр. – 2010. - № 215
14. Загальна декларація прав людини : Міжнародний документ від 10.12.1948 // Офіційний вісник України. – 2008 р. – № 93
15. Конвенція про примусову чи обов'язкову працю N 29: Міжнародний документ від 28.06.1930 № 29
16. Про порядок організації і проведення зборів, мітингів, вуличних походів і демонстрації в СРСР: Указ Президії Верховної Ради СРСР від 28.07.1988 № 9306-XI
17. Рішення Конституційного Суду України у справі за конституційним поданням Міністерства внутрішніх справ України щодо офіційного тлумачення положення частини першої статті 39 Конституції України про завчасне сповіщення органів виконавчої влади чи органів місцевого самоврядування про проведення зборів, мітингів, походів і демон-

- страцій (справа щодо завчасного сповіщення про мирні зібрання) від 19.04.2001 № 4-рп/2001// Офіційний вісник України. – 2003 р. – № 28
18. Галайчук В. Аналітика правозастосування: захист права на мирні зібрання під час виборів [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://umdpl.info/index.php?id=1346225676>

Падалка Р.О. Отдельные проблемы верховенства права в современной Украине. – Статья.

В статье определены и проанализированы основные проблемы верховенства права в Украине, осуществлен анализ ряда нормативно-правовых актов. Установлено несоответствие нормативно-правовых актов Украины международно - правовым стандартам. Выявлены проблемные аспекты в реализации человеком своих прав и законных интересов.

Ключевые слова: верховенство права, права человека.

Padalka R.O. Separate problems of supremacy of right are in modern Ukraine. – Article.

In the article certainly and the basic problems of supremacy of right are analysed in Ukraine, the analysis of row of normatively-legal acts is carried out, and their disparity is set to the international legal standards, problem aspects are found out in realization of the rights and legal interests a man.

Key words: supremacy of right, human right.

УДК 343.192

*О. А. Панасюк,
аспірант кафедри кримінального процесу
Національний університет
«Юридична академія України
імені Ярослава Мудрого», м. Харків*

**СИСТЕМА СТАДІЇ СУДОВОГО РОЗГЛЯДУ ЯК ОСНОВА
ДЛЯ КЛАСИФІКАЦІЇ ПОВНОВАЖЕНЬ СУДУ ПЕРШОЇ
ІНСТАНЦІЇ В КРИМІНАЛЬНОМУ ПРОВАДЖЕННІ**

Статтю присвячено дослідженню проблеми класифікації повноважень суду першої інстанції на стадії судового розгляду в кримінальному провадженні України. Проведено класифікацію повноважень суду залежно від етапів самої стадії судового розгляду кримінального провадження. Здійснено порівняння традиційних підходів до визначення структури, складових елементів (етапів) стадії судового розгляду, та нового підходу, з урахуванням положень нового КПК України 2012 року. Особливо акцентовано увагу на виокремленні та номінації центрального етапу стадії судового розгляду, що в редакції КПК України 1960 року називався «судове слідство».